

PAGERBKIM LIETUVOS KANKINIUS, ŽUVUSIUS BOLŠEVIKŲ SIAUTĖJIME

Sukaktis įvyksta Šią Vasarą

New York (LAIC). — Šią vasarą su eis penkeri metai nuo tų pasibaisėtinų dienų, kai bolševikai Lietuvoje išžudė šimtus žmonių, o dešimtis tukstančių išvežė į Sibirą. Didžiausios skerdynės vyko ties Telsiais, Rinių miškely ir netoli Kauno — Praveniškių stovykloje. Rinių miškely 1941 m. birželio 24 dieną žuvo 76 žmonės, jų tarpe moksleiviai, ukinkinai, smulkūs prekybininkai, darbininkai, šauliai, pavasarininkai, jaunaliuvis ir tt. Buvo tai daugumoje politiniai kaliniai, kurie nusikalto nepritarę Stalino režimui, iškeldami tautinę vėliavą ir tt. Atkasus jų lavonus, buvo konstatuota sulaužyti kaulai, išbadytos akys, sumaišyti smegenys, durtuvu išmaišytos gerkles ir tt. Liepos 1 d. visi jie buvo iškilmingai palaidoti Telsių kapinėse.

Birželio 25 d. 1941 m. apie 400 Lietuvos ukinkinų buvo išžudyta Praveniškių Priverčiamo Darbo Stovykloje. Jie ten buvo daugumoje uždaryti už nesumokėtus mokesčius, nedateklūs pristatant pyliavas ir kitokius smulkius „nusikaltimus“. Išvedus į kalėjimo kiemą, juos pradėta šaudyti. Vieni-kiti kruvinomis rankomis dar kabinosi iš spygliuotus tvoros vietas, ir dar kartą šaunamai, smukdavo žemyn. Gyvais pasilikusiems pribagiti, ir sužeistųjų kruvas buvo metamos granatos.

Kruvinos egzekucijos vyko daugely Lietuvos miestų. Nužudytųjų tarpe buvo ir 15 kunigų. Ypač žiauriai buvo nužudyti Budavonės miške kun. dr. Babrila, kun. V. Balsys ir kun. J. Petrika.

Siemet sueina taipgi penkeri metai nuo tos baisios 1941 m. birželio 14 nakties, kada Kaune ir kitose Lietuvos vietose buvo suareštuota su viršum 35,000 Lietuvos vyrų, moterų, senelių ir vaikų. Gyvulinuose vagonuose užkalti, be reikiamo maisto, be gėrimo, trokšdami nuo tvankumo jie buvo išvešti į Sibirą, Kazakstaną ir kitus tolimus Rusijos plotus. Daug jų, jau žuvo kiti su sutinusiomis kojomis ir rankomis, su iškritusiais dantimis dar tebekencija ir tik, palyginti, nedidelė tremtinių dalis naudojasi kiek geresne dalia.

Metinėms atėjus, pagerbkime jų visų atmintį susirinkimuose, spaudoje, bažnyčiose. Labiausiai gi jų atmintį pagerbkime tęsdami kovą dėl Lietuvos laisvės, dėl kurios jie žuvo, kentėjo ar tebekencija.

POLITINIŲ KALINIŲ SĄJUNGOS ATSIŠAUKIMAS

Vakarų Europa (LAIC). — Čia pat skelbiame tik gautą Lietuvos Politinių Kalinių Centrinio Komiteto atsišaukimą. Kaip žinoma, per 3 metus vokiškosios okupacijos ne vienas lietuvis-patriotas buvo nacių suimtas, ištemtas ar, iki pat karo galo, koncentracijos stovyklose ar kalėjimuose žiauriai kalinamas. Lietuvių-kalinių buvo laikomi ir Buchenwald, ir Stutthof, ir Dachau, ir Oranienburg, ir tt. Ne vienas jų ten žuvo ar buvo nužudytas. Kiti, giliai palaušta sveikata, šiaip-taip susilaukę karo galo, liko išsilaivinti. Ir tik retas jų tiek sustiprėjęs, kad šiandien, vieneriems metams praslinkus jaučiasi pajėgus imtis kokio nors darbo.

„Mes, politiniai Lietuvos kaliniai, išėjė iš nacių koncentracijos stovyklų ir kalėjimų, kreipiames į jus, likimo draugus, perėjusius tas pačias kancias, tuos pačius naikinimo ir kankinimo namuos. Budami drauge ištisais mėnesiais ir metais, mes susigyvenome ir kanciu mus suartino, nes pažinome vieni kitus ir supratame, dėl ko mes kovojom ir kentėm.

Norvegijos kolegos ir jus, Suomijos rinktiniai vyrai, Danijos darbo masių vadai ir jus, broliai lenkai ir sesės lenkės, kurie daugiausiai aukų pakėlėte, jus, kančių tautos vaikai — žydai ir jus, broliai latviai, estai, olandai, belgai su kuriais dalinomės tuo pačiu duonos kąsniu ir guodėmės savo mažųjų tautų vargais, jus, neužmiršdami mūsų prieteliai čekai ir jus, francuzų tautos kankiniai, jus, žydinčiųjų laisvių galingųjų Suvienuytų Valstijų vaikai ir jus, demokratijos tėvynės sunys

anglai, jus, ukrainiečiai, gudai ir rusai, kurie savo ilgėio ir skausmo dainom kartais mus guodėte, ir jus rumunai, bulgarai, vengrai, serbai, kroatiai, slovėnai, italai, kurie suklojot daug aukų ant savo tėvynės aukuro, pagaliau jus, kurie nuo savo pačių tautiečių kentėjote — jus, vokiečiai, kuriems skaudu buvo matyti, kaip visos Europos tauriausios žmonės miršta tik dėl to, kad jie nori likti ištikimi savajai tautai, jus visi mūsų kančių draugai, bukite pasveikinti!

Mes tiesiam į jus savo laisvas rankas, kurių nepančioja rėtežiai ir nesupa vielos. Sveikinam jus grįžusius į savo kraštus, pas savo šeimas, tėvus, brolius ir draugus, prie savo pamėgto darbo. Jus grįžote ne tam, kad jus kančios nebylotų, kaip sunkūs yra vergovės pančiai visiems, kas jie pasaulį bebūtų.

Laisvės, laisvės, laisvės! — šaukė mūsų dvasia per ilgas kankinančių darbų dienas. Laisvės! — sapnavom naktimis, kurių visuomet stigo mūsų poilsinį teisingumą! — reikalavo mūsų mirštantieji draugai. Teisingos bausmės tiems, kurie sukurė nelaisvės ir didžiausios neteisybės sistemą. Garantijos visoms — dielėms ir mažoms — pasaulio tautoms, kad jų nepaliesių daugiau jokia budeliška ranka. Štai dėl ko kentėjom mes ir mirė mūsų draugai. Musų, išėjusiųjų į laisvę, didžiausias uždavinys — kovoti dėl laisvės kiekvieno doro ir tauraus žmogaus, mes neiešim ant savo žaizduotų rankų ir sumuštų pečių užmesti kam nors pernaują pančius arba juose dar laikyti mases nekeltų žmonių.

Draugai, nacių aukų lietuvių — politinių kalinių sąjungai, kalinti, kurie ir numai dar lieka dėl jums suprantamų priežasčių tremty, siulo įsteigti tarptautinį Politinių Kalinių Biurą, tremty ir varge esantiems kančių broliams, kurių dar yra masės, globoti ir ginti, dėl geresnės visų kenciančių padėties kovoti ir pasaulio politikos vairininkams nuolatiniui sąžinės priminimu buti, kad jų darbas pasaulio tautai dar nėra baigtas, kol tie žmonės, kurie iškentėjo daugiau, nei fronto kariai, nesulaukus pilno atpildo — kol jie nebus grąžinti į jų laisvus kraštus.

Mes kreipiames į Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, kad jis paimitų savo globon paliegiusias nacių persekijimo aukas jų tautų, kurios pačios dar nėra galioję apsuprinti juos. Draugai, kurie esate laisvos savo tėvynės, paremkite šį mūsų šauksmą.

Mes kreipiames į Suvienuytų Valstijų, Did. Britanijos, Prancūzijos ir Kinijos vyriausybes, mes kreipiames į visų UN narių vyriausybes, mes šaukiames į visą kulturingą pasaulį, mes, kurių šeimos yra likusios Lietuvoje arba deportuotos į Sibirą, prašome padėkite grąžinti jas pas mus arba teiktis joms greičiausiai pagelbą, nes jos kencia bėda ir terora. Padėkite mums!

Draugai, mes apeliuojame į jus solidarumą, kurio išmokome kančioje“.

Washington, D. C. — Ties Virginia jūroje daromi Amerikos kariško laivyno manevrai, kurių tėmyti išvyko prezidentas Trumanas. Manievrus sustrauktą gana didelė kariško laivyno jėga.

Washington, D. C. — Ties Virginia jūroje daromi Amerikos kariško laivyno manevrai, kurių tėmyti išvyko prezidentas Trumanas. Manievrus sustrauktą gana didelė kariško laivyno jėga.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

New York, N. Y. — Balandžio 23 d. popietį UN Saugumo Tarybos delegatai vėl susirinko posėdžiui. Pirmu klausimu bus Irano reikalas. Tikimasi, kad Rusijos reikalavimas šį reikalą išmesti iš dienotvarkės bus sumuštus 8 balsais prieš 3. Jei bus laiko, tą pačią dieną bus pradėta svarstyti Ispanijos reikalas.

Vienna, Austrija. — Keturi Rusijos lėktuvai apšaudė Amerikos transporto lėktuvą, kuris rengėsi nusileisti Tullan aerodrome netoli Vienos. Tie rusų lėktuvai buvo gauti iš Amerikos lend-lease pagrindu laike karo. Už šį elgesį rusai susilauks protesto iš Amerikos.

Paryžius. — Balandžio 25 d. čia prasidės „Keturių Didžiųjų“ — Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos — užsienio reikalų ministerių konferencija prirengimui planu neužlojio įvykšiančiai Balkanų valstybių ir Suomijos taikos konferencijai. Ameriką atstovaus sekretorius Byrnes, kuris į Paryžių lėktuvu išskrido balandžio 23 d. popietį. Amerika ir Anglija yra nusistatčiusios Rusijai daugiau nenusileisti.

Tokio. — Shidihara vadovaujamas Japonijos kabinetas resignavo, bet savo pareigas eis kol kas sudaryta koalicionės Japonijos vyriausybė. — Balandžio 23 dieną Filipinose įvyko prezidento ir kitų pareigūnų rinkimai. Išrinktas prezidentas bus pirmasis respublikos prezidentas ir toms pareigoms liepos 4 d. jį inauguros Suv. Valstijų prezidentas Trumanas.

Washington, D. C. — Kongresmanams nutarus apardyti kainų kontrolę, į Washingtoną plaukia daugybė telegramų ir laišku prieš tai protestuojant. Kainų tvarkytojas Ch. Bowles ir toliau prašo kongresą apipilti protestais. Jis sako, kad per kelias sekamas savaites pamatysime, kaip demokratijoje šaly vyks visų didžiausia demonstracija, o pelnagrobijų agentai iš to sužinos, kad Amerikos žmonės dar tik pradeda kovoti.

Nurenberg, Vokietija. — Čia rimtai susirgo 2,100 belaisvių vokiečių, esančių amerikiečių zonos stovykloje. Surasta, kad jie apnuodyti arseniku. Pirmiau taip pat apnuodyti susirgo 1,900 nacių. Sakoma, kad rasta kelios tuščios nuo aresino bonkos, paslėptos po grindimis vienoje vokiečių kėpykloje, kur belaisviams gaminama duona. Niekas iš užnuodytųjų nemirė.

Washington, D. C. — Balandžio 22 d. čia staigiai numirė Suvienuytų Valstijų Aukščiausio Teismo vyriausias teisėjas Harlan F. Stone. Vėlionis buvo 73 metų amžiaus ir Aukščiausiam Teismui iš tarnavo nuo 1924 metų. Buvo liberalių pažvalgų žmogus. Staigiai, ant smegenų kraujo išsiliejimo, liga į užklupo eilant savo pareigas. Parveštas į namus, už dviejų valandų numirė.

Washington, D. C. — Matyti rusų pasamdtyti, kai kurie radio komentatoriai veda negražią agitaciją, buk Suvienuytos Valstijos Lietuvai, Latvijai ir Estijai pripažinti Rusijai. Iš kur jie tokia „žinia“ ištraukė — nepasako. Bet tokia propaganda vedama jau ne pirmą sykį, dėl ko Rusija praleidžia nemažą pinigų.

Diktat. Nekenčia Kito Diktatoriaus

Stalinis Nori Išėsti Ispanijos Diktatorių

New York, N. Y. — Čia vykstančioje UN Saugumo Tarybos konferencijoje susikirsta dviejuose svarbiuose klausimuose, kur vyriausią rolę vaidina Amerikos, Anglijos ir Rusijos atstovai. Posėdy iškelta du svarbūs klausimai: Irano apgyvinimas nuo Rusijos ir palaidojimas Ispanijos diktatoriaus Franko režimo. Abu šie reikalai dar neišspręsti. Amerikos ir Anglijos atstovai butinai spiriasi, kad Irano reikalą dienotvarkėje palaikyti iki gegužio 6 d., kol Rusija neištrauks savo paskutinio kareivio iš to krašto. Rusijos atstovas, padedamas Lenkijos atstovo, spiriasi tai tuoju iš dienotvarkės išmesti. Atsitiks, greičiausiai, taip, kaip reikalauja Amerika ir Anglija, kurioms pritaria dar kitų šešių valstybių atstovai.

Rusija, per savo tarnaitį Lenkijos atstovą dr. Lange, pareikalavo apkarpyti sparus Ispanijos diktatoriui Franko, įtariant, buk Ispanijoje siejami naciai ir kad vokiečiai ten rengiasi kitam karui, gamindami atomines bombas. Mes neužtariame Franko, bet mums išrodo, kad jo kaltinimas kyla iš Stalino, kuris pats budamas diktatorium nepaiečia kito diktatoriaus. Šiame reikale randama nemaža pritarimo, nors Amerika su Anglija į tai žiuri šaltokai. Greičiausiai išeis taip, kad Ispanijos žmonės bus gundomi sukilti prieš Franko, o tuomet bus gera dirva komunizmui Ispanijoje. Kaip ištisų nutiks — netolima ateitis parodys.

Apkarpo OPA

Washington, D. C. — Balandžio 18 d., 355 balsais prieš 42, kongreso atstovų butas pakeitė įstatymą kontroliuoti kainas. Tiesa, jie sutiko pratesti OPA veiklą dar per devynis mėnesius, bet tuo pačiu tarpu įnešė ištisą eilę pakeitų dabar veikiančiuose įstatymuose, kuo visiškai išardoma dabartinis valdžios planas. Priimtas projektas draudžia naudoti pinigų subsidijoms, o nuo birželio 30 d. įsako nemokėti jokių subsidijų mėsos gamintojams. Kainų direktorius apskaičiuoja, kad vien ši pakaita žymiai pakeltų maisto kainas. Projektas taipgi įsako panaikinti kainų kontrolę tose pramonėse, kurios gamina pagal 1941 m. apyvartą. Taipgi draudžiama kištis į pramonininkų pelną, nors pakaitų nėra padaryta nuomų kainose. Jei tos pakaitos įvyktų — spėjama, kad infliacija būtų neišvengiama.

Prez. Truman, tačiau, pareiškė viltį, kad gal geriau su šiuo reikalu pasielgtis senatas. Pagaliau, jei ir senatas panašias pakaitas priimtų — prezidentas dar gali bilių vetuoti.

LIETUVOS ISTORIKAI RENKA DOKUMENTUS

Vakarų Europa (LAIC). — Lietuvos mokslininkai, kitiems tremtiniais padedant, kiek aplinkybės leidžia, sten-giasi laiką naudoti Lietuvai naudingiems darbams. Ypač istorikai, besiknisdami po įvairius archyvus, įeško medžiagos lituanistikai. Vienas jaunas lietuvis istorikas turi planų pasiekti Vatikano archyvus, kur kaip žinoma, yra daug medžiagos apie Lietuvos praeitį.

SLA SEIMO RENGIMO KOMISIJOS PRANEŠIMAS SEIMO DELEGATAMS

Užsisakykit Kambarius ir Tikietus Išanksto

SLA 44 seimas prasidės ŠEŠTADIENĮ, birželio 15 d., 10 val. ryte, Hotel Taft, kampas Chapel ir Cottage Sts., New Haven, Conn. Su viešbučio manadžeriu padaryta sutartis seimą pradėti birželio 15 d. ryte ir baigti birželio 21 d. popietį. Sekmadienį birželio 16 d., bus rytmetinė sesija, kurioje atžymėsime SLA 60 metų sukaktį, pagerbsime SLA užsitarnavusius bei mirusius narius, žuvusius karius ir į seimą atvykusius praeito karo veteranus. Visa tai bus atlikta su pritaikintu programu.

Po šios sesijos, delegatai ir svečiai bus nuvesti į pikniką, kuris įvyks prie „Savin Rock“ rezorto, Indian Grove Parke, West Haven, Conn. Pikniko vieta labai graži. Svetainė šokiams didelė. Virtuvė moderniška. Delegatai ir svečiai čia turės didelio smagumo.

Birželio 18 d. vakare įvyks SLA 44 seimo bankietas toje pat svetainėje, kur bus seimo posėdžiai ir kur telpa virš 500 žmonių.

SLA 44 Seimo Rengimo Komisija susideda iš dviejų SLA kuopų veikėjų — 142 ir 66 — ir išsiųsusi dirba, kad šį nepaprastą seimą surengus kogeriausiai. Mes raginame visas S. L. A. kuopas rinkti delegatus ir siųsti į seimą, o netik vietiniai, bet ir visos Naujosios Anglijos lietuviai, ypač SLA nariai, didžiuosis turėję SLA seimą „Elmų mieste“. Delegatus ir svečius mes priimsime mielai, lietuviškai ir pavyzdinčiai.

Bus tokių delegatų, kurie pribus jau birželio 13 d. Visų delegatų ir svečių prašome rezervuoti kambarius išanksto. Čia paduodame kambarių kainas Taft Hotel, kur gali sutilpti apie 300 delegatų, bet jei pasitaikytų delegatų daugiau — tuomet reikėtų kreiptis į kitus viešbučius.

Kambarių kainos Taft Hotel:
Single room and bath — \$3, \$3.30, \$3.50, \$3.85, \$4 ir \$4.50; Two single rooms with connecting bath — \$3, \$3.25 ir \$3.50; Double room and bath — \$5, \$5.50, \$6, \$6.50 ir \$7; Two double rooms with con. bath each room — \$5, \$5.50, \$5.75; Single room running water — \$2.50 ir \$3; Double room running water — \$4 ir \$5.

Zemiau paduodame kainas artimų hotelių, butent: Hotel Gorde — Single room and bath — \$2.50 ir \$3; Double room and bath — \$4.50 ir \$5; Single room running water — \$1.50 ir \$2; Double room running water — \$3.50; Hotel Duncan — Single room and bath — \$3; Double room and bath — \$5 ir \$6; Single room running water \$2 ir \$2.50; Double room running water — \$3.50 ir \$4; Hotel Bishop — Single room and bath \$3; Double room and bath — \$5.

Delegatams patariame apsisotiti Hotel Taft, kur dešimtam aukšte įvyks seimo sesijos ir visas bus ant vietos, o taipgi delegatai galės gyventi netoli vienas kito. Kambarius reikia užsisakyti išanksto todėl kad tuojuo po seimo prasidės Yale Universiteto Commencement. Todel delegatai nelaukite paskutinės dienos — užsisakykite kambarius išanksto, kad vėliau nepasitaikytų nesmagumų. Rezervuoti galite pačiame hoteli ar zemiau paduodamu adresu: Mr. M. J. Vokietaitis, 180 Quinncipac Ave., New Haven, Conn. Užtenka prisigūsti atvirutę, pažymint, kada pribusite ir kokio kambario norėsite, o visas bus mielai sutvarkyta. Taipgi pageidaujama, kad delegatai ir svečiai išanksto užsisakytų ir bankieto tikietus, kurių kaina \$4 ir kurių yra tik apribuotas skaičius.

M. J. VOKIETAITIS,
Seimo Rengimo Komisijos pirm.

Lietuvių Studentų Atstovybės Atsišaukimas į Amerikos Lietuvius

Broliai Lietuviai:

Nepriklausomoje tėvyneje studentai visada budavo sąmoningiausi, gyviausi ir nuodžiausios tautos troškimų ir vilčių reikėjai. Tomis tradicijomis mes, tremtiniai lietuviai studentai, gyvename ir dabar. Mes, lietuviai studentai, kreipiames į jus, Šiaurės ir Pietų Amerikos brolius išeivius, naujo meto angoje, kuris turi atnešti mūsų kraštui ir mums išsivadavimą iš vergijos pančių ir sunkios emigracijos dalies. Esame įsitikinę, jog nereikia jums aiškinti tų priežasčių, dėl kurių mes apleidome savo brangiąją tėvynę. Musų vien Vokietijoje ir Austrijoje yra apie 2,500, o iš to galite puikiausiai spręsti, jog pabėgusių tarpe yra visų luomų, visų pažiūrų ir visokių įsitikinimų akademinio jaunimo.

Broliai tautiečiai, mes kreipiames į jus šią mūsų istoriją sunkiausią valandą, kuomet dešimtys ir šimtai tukstančių mūsų brolių, seserų ir kolegų miršta palengva atei-

nančios alkio iššauktos gilynės nagoose. Mes prašome jus, kad jūs pirmuoju savo tikslu statytumėte pavergtų lietuvių brolių išvadavimą iš kruvinų rusų imperialistų nagų. Neleiskite, kad maskoliškasis batas ir toliau tryptų ir niekintų mūsų šventąją žemę.

Mes dėkojame jums už materialinę paramą, kurią artimu laiku tikimės gauti per jusų fondą. Nors ir sunkiose sąlygose gyvendami užtikriname, kad jusų nuosirdus dėmesys mus dar tvirčiau jungia į vieningą mūsų tėvynės atstatymo ir kurybos bendruomenę.

Zengdami koja kojon ir dirbdami ranka rankon tikrai sugrįšime į nepriklausomą Lietuvą, kur mūsų laukia iškankinti broliai ir milžiniški darbo dirvonai. Laimingam laisvam gyvenimui sukurti ir busime mes reikalingi, kurie jusų padedami viso pasaulio aukštosiame mokyklose semiamės mokslo žinių. Lietuvių Studentų Atstovybė Vakaru Europoj (Wuerzburg)

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance
of America

PRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES

In the United States — \$1.50
To Foreign Countries — \$2.00

307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

Tel.: LAckawanna 4-5529

PASTABOS

IKI SLA 44 seimo jau tik apie septynis savaites. Seimo Rengimo Komisija darbuojasi, kad seimas būtų vienas gražiausių, vienas pavaldžiausių. Mes neabejojame: new-haveniečiai ir ansoniečiai seimo delegatų nesuils, nes jie moka iš svetur atvykusius svečius priimti ir pavaišinti. Jie mokės kogažiausiai ir seimo delegatų bei jo svečius priimti. Tik ar daug tų delegatų bus? Ar daug svečių atvyks? Reikia spėti — daug. Mums tenka nugirsti, kad bent į seimo rengiamą bankietę, kuris įvyks birželio 18 d. vakare, rengiasi nemažas būrys new yorkiečių-brooklyniečių moterų vykti.

SLA KONVERSIJA nelaukė ir nelauks nė Velykų, nė kitokios šventės: ją reikės įgyvendinti, nepaisant koks būtų metų laikotarpis. Praeitą žiemą konversija ėjo geru pasisekimu: iki šiol į naująją apdraudą persikėlė jau 4,780 narių. Reikia tikėti, kad pavasaris "nesugadys" senosios apdraudos nariams upo ir kad jie į naująją apdraudą persikels dar pirm SLA 44 seimo.

SIAME Tėvynės numery telpa brolio Z. Jankausko straipsnis apie SLA prez., Laukaičio, sugalvotą projektą įsteigimui SLA Tattinės Fondacijos. Brolis Jankauskas fondacijos reikalingumą pilnai supranta ir įrodo, kiek ji būtų naudinga netik seniems, bet ir jauniems SLA nariams. Jis pataria visiems busimo seimo delegatams su tuo reikalu gerai susipažinti.

VEIK VISI SLA apskričiai jau yra nutarę šį tą šį pavasarį ar šią vasarą surengti. Tai geras ženklas! Kai kurios kuopos irgi ruošiasi pavasarį ir vasarą veikti. Nereingia tik tos kuopos, kurios vis dar ko tai prisibijo.

SU BALANDŽIO paskutine diena užsibaigia SLA Pildomosios Tarybos rinkimai. Po to, balsų skaitymo komisija padarys sąrašą ir jau gal gegužės 9 dienos laidoje galėsime paskelbti rinkimų davinį. Kokie tie daviniai bus — dar reikia palaukti. Bet mums išrodo, kad SLA nariai mokėjo sau gerus ir pareigos atitinkamus pareigūnus išrinkti.

NĖ SLA PILDOMOJI Taryba nė kas kitas SLA narių konversijos reikale nebaugina, bet tik nori visiems senosios apdraudos nariams priminti, kad po seimo persikėlimo sąlygos bus sunkesnės ir duoklės didesnės.

VELYKOS praėjo. Mes, S. L. A. nariai, jas praleidome smagiai ir linksmai. Ant mūsų stalų nestokavo nė margučiai, nė gėdumynai. Bet kaip su mūsų broliais ir seserimis, gyvenančiais pavergtoje Lietuvoje ir ištėrime? Kaip jie šias Velykas praleido? Nereikia nė kalbėti — liudnai. Ir tie mūsų, kurie laike Velykų prisiminim savo brolius ir seseris nelaiminguosius — padarėme gero. O prisiminimas turėjo būti šį tą jėms paukojant, nepaisant to, kad Velykos jau bus ir praėjė. Atsiminkime: pusbadžiai gyvenantiems žmonėms Velykos tuomet, kai jie turi ką pavalgyti ir šiek-tiek žmoniškiau apsirengti.

Negražiai Įtaria Lietuvius

"PRIEŠ karą Lietuvoje gyveno arti 300,000 žydų. Karo metu vokiečiai, su lietuviškų fašistų pagalba, juos išskerdė. Lietuvoje šiuo metu žydų tebėra gal nedaugiau 15-20,000.

"Karo metu vokiečiai Lietuvoje išskerdė arti 100,000 lietuvių, geriausių mūsų tautos sunų ir dukrų". Toliau išskaičiuojama, kad į Vokietiją pabėgusių lietuvių yra apie 100,000, iš Vilniaus krašto Lenkijon jau išvešta virš 60,000 lenkų, pareiškusių norą gyventi Lenkijoje. Iš Klaipėdos krašto, esą, Vokietijon pabėgo visi vokiečiai ir suvokietinti-sumacinti lietuviai.

"Sudėkite dabar visus vokiečių nužudytus žydus ir lietuvius, pabėgusius vokiečius ir sumacintus lietuvius, prie jų pridėkite repatriuotus lenkus, ir pamatysite, kaip žymiai sumažėjo Lietuvos gyventojai — virš puse milijono"...

Po to pasidžiaugiama, kad atsiranda rusų raudon-armiečių, kurie apsigyvena Lietuvoje ir atvykę į Lietuvą nemaža rusų ir baltarusių specialistų fabriku darbams. Esą, tie žmonės "neuzilgo išmoks lietuvių kalbą, sutaps su lietuvių tauta ir bus didžiai naudingi mūsų tėvų kraštui"...

Kad komunistas taip rašo — nesunku atspėti. Bet kuris? Nugį Laisvės redaktorius Rokas Mizara.

Tokia rašyme yra ir tiesos, bent apie nacius, kurie skerdė lietuvius ir žydus. Bet tie naciai dabar teisiami ir jie susilauks prideramos bausmės už tai. Tačiau, kodėl gi Mizara neranda reikalo parašyti apie tai, kiek lietuvių užsūdė rusai pačioje Lietuvoje ir kiek lietuvių tie patys raudonukai išsiuntė į Sibirą badavimui, vargūi ir pražūčiai? Kodėl neparašyti teisingąjį pasaulį ir rusus ir už tai teisti ir nubauti?

Kaslink to, buk lietuviai padėjo naciams žydus skerti — tai tik Mizaros prasimanymas, kurio jis niekad negalėtų įrodyti faktais.

Tas pats Laisvės raudonukas džiaugiasi, kad Lietuva užplukdoma rusais ir baltarusiais, kurie buk "galėsia būti mūsų tėvų kraštui dideliai naudingi"...

Išrodo, kad Mizara bus pirmas lietuvis, kuris taip negražiai įtaria lietuvių žydų "skerdime" ir kuris džiugauja slavų pludimu į mūsų tėvų žemę. Juk jau net toks užtartavotas Stalino bernas, kaip A. Bimba, ir tai, kaip pasakojama, verkšlėna dėl to, kad Lietuvoje belike labai maža lietuvių, o visur matosi tik rusai ir rusai...

Badas Europoje Ir Azijoje

SPAUDA praneša, kad paskutiniu laiku vien Kinijoje apie 30,000,000 žmonių badauja. Daug milijonų badauja Indijoje. Taipgi, nors dar metaip žymiai, badas reiškiasi ir tulose Europos dalyse. O sakoma, jei nebus daugiau paramos iš šiaurės ir pietų Amerikų, jei nepuls pagelbėti Anglija ir jos dominijos, tai badas pilnoje to žodžio prasmėje Europoje išbijos ypač sekančią žiemą.

Kaip "gyvenasi" Rusijoje ir jos okupuotose valstybėse — tik tenaitiniai gyventojai nežino, nes Rusijos ir jos pavergtų valstybių rubėžiai nuo viso pasaulio uždarė, kad ir ten galėtų bent pakenciamai būti: ten irgi badas ant slenkščio, o ypač okupuotose valstybėse, kurias laike karo apvogė naciai ir kur nė kiek negeriau pasielgė ir dar elgiasi rusai.

Didžiausia pagalba badaujančioms ir bado laukiantiems žmonėms dabar yra UNRRA, kuri jau senokai šelpia pabėgėlius ir badaujančių valstybių žmones. (UNRRA, tai UT organizacijos esančių valstybių sudarytas vienetas, kurį visos tos valstybės finansuoja.) Šios organizacijos vyriausiu direktorium pirmiau buvo buvęs New Yorko valstijos gubernatorius H. H. Lehman, o dabar yra buvęs New Yorko miesto majoras LaGuardia. Kaip Lehmanas pirmiau stengėsi, taip LaGuardia dabar deda visas pastangas bado išstikties ir bado gresiantiems žmonėms pagelbėti. Tačiau vienas direktorius milijonų žmonių nepapenės ir neišgelbės: jam reikia paramos iš visų UNRRA sudarančių valstybių; reikia moralinės paramos ir tų žmonių, kurie dar turi ką pavalgyti ir kuriems badas į akis dar nežūri.

Dėl to prez. Truman šaukiasi į amerikiečius kolabiau maistą taupyti ir net mažiau valgyti, kad galėtų kodaugiau badaujančioms pagelbėti.

Parvėš į Ameriką Žuvusių Lavonus

AMERIKA laike praeito karo neteko žuvusiems 325,000 savo karių, kurių 341,500 palaidota ten kur jie žuvo, kuriam tai tikslui visame pasauly yra įsteigta 359 kapinės. Po Pirmojo Pasaulinio Karo, sulig kongreso nutarimo, žuvusiųjų karių palaikai buvo parvešti į Ameriką ir čia prideramai palaidoti.

Paskutiniu laiku kongresas priėmė bilyų, sulig kurio žuvusiųjų karių palaikai bus parvešti į Ameriką ir prideramai palaidoti. O jei giminės norės — jie galės tuos palaikus atsiimti ir sulig savo pageidavimų patys palaidoti.

Šis reikalas valstybei kainuos apie \$200,000,000, bet tai gražus gestas: kamgi amerikiečių kunai turi puti svetur, kuomet tie žuvę kariai kovojo už savo krašto laisvę ir nepriklausomybę, ir todėl tie palaikai bus parvešti į jų gimtinę ir čia palaidoti. Nors žuvusiems tas jau jokio gero nesuteiks, bet giminėms bus lyg ir ramiau, kai jie žinos, kad jų sunų ar giminaičių palaidoti savaime krašte, o ne pana kur nors Afrikos pelkynuose.

Lietuvių žuvusiems kariaus išimties nebus: su jais bus pasielgta panašiai, kaip ir su kitais, ir lietuviai galės savo sunų ar gimininių palaikus priglauti prie giminių kapo ar tame aukštame kalnely, kurį, prie progos, galės atlankyti ir savo artimąjį prisiminti.

Žmonės, Kurie Svarsto Gyvybinius Viso Pasaulio Taikos Reikalus

New York, N. Y. — Kovo 25 d. čia susirinko posėdžiui suvienytų Tautų Saugumo Taryba kai kuriuos reikalus apsvastyti ir taipgi kai kurias painiavas išrūsti. Šią tarybą sudaro šių tautų atstovai:

Amerikos — James F. Byrnes, 66 metų amžiaus. Gimęs So. Carolina. Buvęs laikraščio leidėjas, kongresmanas, senatorius, Aukščiausiojo Teismo vyriausias teisėjas. Vedė mobilizacijos reikalus ir buvo artimis vel. prez. Rooseveltto patarėjas laike karo. Dabar valstybės sekretorius.

Rusijos — Andrei A. Gromyko, 38 metų. Gimęs Minске. Baigęs Rusijos Ekonomijos Institutą. Taipgi buvęs prelegentas ir vedęs užsienio reikalų Amerikos skyriaus raštine. Buvęs Rusijos delegatu San Francisco konferencijoje. Dabar Rusijos ministeris Amerikai.

Anglijos — Sir Alexander George Montagu Cadogan, 63 metų. Senas diplomatas. Buvęs Tautų Sąjungos atstovas. Nuolatinis pasekretorius užsienio reikalų nuo 1938 metų.

Prancijos — Henri Bonnet, 57 metų. Buvęs laikraštiniškas, istorikas. Taipgi buvęs Tautų Sąjungos sekretoriato nariu, informacijos komisinierius prie gen. De Gaulle. Dabar Prancijos ambasadorius Amerikai.

Kinijos — Dr. Quo Tai-chi, 58 metų. Baigęs Pennsylvaniją (Amerikoje) universitetą. Atstovavęs Kiniją daugely reikalų nuo 1918 metų. Buvęs Tautų Sąjungos atstovas.

Olandijos — Dr. Eelco Nicholas van Kleffens, 51 metų. Buvęs Tautų Sąjungos sekretoriato narys. Nuo 1939 m. užsienio reikalų ministeris.

Lenkijos — Dr. Oscar Lange, 41 metų. Baigęs Krakovo universitetą, nuo 1937 m. gyveno ir profesoriavo A-

merikoje. Buvo tapęs Amerikos piliiečiu, bet pilietybės atsisakė po paskyrimo Lenkijos ambasadorium Amerikai.

Australijos — Lt. pulk. W. R. Hodgson, 53 metų. Sužeistas kare. Buvęs generalio štabo narys nuo 1921 iki 1934 metų. Pasiuntinys Francijoje nuo 1945 m. Specialistas Tolimųjų Rytų reikaluose.

Meksikos — Dr. Francisco Castillo Najera, 59 metų. Chirurgas ir viešojo sveikatingumo specialistas. Buvo Meksikos pasiuntinys Austrijoje, Francijoje, Švedijoje, Olandijoje, Belgijoje ir Kinijoje, taipgi per dešimt metų Amerikoje iki rugs., 1945 m. Nuo to laiko paskirtas užsienio reikalų ministeriu.

Brazilijos — Dr. Pedro L. Vellato, 58 metų, advokatas. Diplomatiijoje tarnauja nuo 1910 m. Buvo delegatu Versalės taikos konferencijoje 1918 m., atstovu Italijoje, Francijoje, Šveicarijoje, Danijoje, Kinijoje ir Japonijoje. Taipgi buvo užsienio reikalų ministeriu laike Vargo prezidentavimo.

Egipto — Mahmond Hassan Pasha, 50 metų. Buvęs prosekutorius ir ceremonijų pareigūnas laike karaliaus Fuad vainikavimo. Pirmutinis Egipto ambasadorius Skandinavijoje.

Sie visi vyrai svarsto gyvybinius pasaulio reikalus. Nuo jų priklauso begaliniai daug: jie gali reikalus sutvarkyti taip, kad būtų galima bent iligus metus pagyventi kogeriausioje santalkoje.

Visi rimti vyrai, išskyrus jaunametį Rusijos atstovą, Andrei A. Gromyko, kuris, lyg tas medinis kareiviuksas, Stalino tamposas, posėdžiuose kiekviename klausime tik straksi ir straksi, Jam, taipgi gana jaunas, padeda Lenkijos atstovas dr. Lange.

Kaip Gyvena Pabėgėliai Danijoje

Lietuvių pabėgėlių Danijoje yra iš viso apie 2,000 žmonių. Didžiausia dalis, apie 1,700, gyvena Nymindegab stovykloje, šiaurės jūros pakrašty. Likusieji gyvena išsklaidyti penkiuose lageriuose, po mažą būrelį. Vedbaek, 30 km. nuo Kopenhagos, gyvena akademikai, viso apie 50 žmonių. Praleidęs savaitę laiko jų tarpe, noriu pasidalinti savo įspūdžiais su mielaisiais savo tautiečiais Amerikoje.

Kopenhagos uoste mane pasitikio senas, jau dešimts metų nematytas draugas, širdingai pasisveikino, nuvažiavome į stotį, kur mūsų laukė Lietuvių K-to Danijoje pirmininkas. Jis nuėjo pranešti telegramas, kad į Nymindegab stovyklą atvažiuoja netrukus kunigas, laikyti lietuviams evangelikams pamaldas. O mudu, turėdami laiko, išėjome pasižvalgyti po miestą. Kopenhaga aptriūšusi, senyva. Krautuvų langai nevilioja praeivio akies. Judėjimas gatvėse gana gyvas, bet žmonės prastokai apsirengę. Nenoromis skrenda mintys į okupantų nuteriotus mūsų miestus, Kauną, Vilnių. Kokį vaizdą pamatytume ten gatvėje?

Pakeliui į Stovyklą

Kitos dienos ankstyvą rytą išvykome į didžiąją lietuvių stovyklą Nymindegabe. Karo metu vokiečiai čia buvo pastatę kareivines. Dideliame plote išmėtyta nemaža pastatų, blokų — kaip lietuviai juos vadina. Nuėjome, pasisveikinę su stovyklos gyventojų atstovais, pas mano draugo draugą, gydytoją ir jo kolegą.

"Neimkite į galvą, kad mes čia taip kukliai įsitaisę", patintinka mus tokiais žodžiais gydytojai. "Esame juk pabėgėliai, tremtiniai. Kiti dar blogiau gyvena. Lageris, matote. Stengiamės būti patenkinti savo dalia".

Priimti lietuvišku šiltumu ir vaišingumu, nė justi nepajū-

tome, kaip ir vidunaktis atėję.

"Kas bus su mumis?" Jūs Švedijoje ir Kopenhagoje geriau žinote ir daugiau išmanote", klausinėjo jie savo svečius iš skandinaviskų sostinių. Tai klausimas, kurį nuolat sau ir kitiems kelia Danijoje esą mūsų pabėgėliai. Kokia ateitis? Ką mes berasime sugrižę? Kas dabar dedasi Lietuvoje ir tt. Reikia tvirto tikėjimo norint nugalėti tokias sunkias mintis. Mūsų tėvai ir protėviai šimtus metų tikėjo ir laukė atgimstančios Lietuvos iš caro prispaudo. Nejaugi mūsų tikėjimas būtų susilpnėjęs ir seklesnis pasidarys.

Kitą rytą k-to raštinėje vėl guldinamos tos pačios temos. "Ar vyktute į Švediją, jei jums būtų galima?" pasiteiravau dėl įdomumo. "Ne. Mes čia jaučiames saugesni", atsako jie. "Jei reikėtų vėl kur nešdintis, iš čia patogia".

Bešnekučiuojant, atėjo laigerio viršininkas, apsisėmęs, su humoru danas. Jis tuojau ėmė girti gražių lietuvių ansamblio pasirodymą Verdej. Tai buvo ši tikra sensacija. Apie tai rašė ir danų vietinis laikraštis, širdingai pasidžiaugdamas lietuvių dainos ir šokių menu.

"Papasakokite apie savo gyvenimą".

"Mūsų gyvenimas?" atsako jie. "Sėdime lagery, tvarkome. Del savitarmės susiklausymo per daug bėdų neturime. Blogai, kad danai neduoda darbo. Lavinimuisi truksta vėl literatūros, žodynų, gramatikų, biblijų, lietuviškų dainų gaidų, muzikos instrumentų, rašomos mašinėlės. Mums labai reikėtų lietuvių dvasiško.

Po pamaldų prasidėjo ansamblio, mišraus choro repeti-cijos. Atvykęs iš svetimos ap-links lietuvis čia gali tikrai pasigėmėti lietuviškos dvasios. Čia skamba lietuviška daina, galinga ir stebuklinga. Čia nereikia gėdytis dėl lietuvių neveiklumo. A. Skimutis.

Laiškas Iš Vokietijos

Gerb. Redaktorium:

Liubek, Vokietija. — Viso Liubeke ir apeliokėse yra virš 3,000 tautiečių. Gyvenimo sąlygos, palyginus pakenčiamos, nes aprupina UNRRA, tačiau tai tik medžiaginė pusė, nes, tremtiniai-beniamiai, pratę prie vargo ir visokių nepriteklių, bet kai trūksta dvasinės-moralinės paramos ir peno, nevienas galbut tada suabejoja... Antri metai be tėvynės, kuri mūsų širdžiai buvo, yra ir bus brangiausia už viską — tai neįsivaizduojamai žiaurus ir sunkus tremtinio kelias. O dar labiau, kai ateity nematyti jokio ryškesnio pragiedrulio. Tas nerūškia, jog mes nustojome vilities, o ne, ji gyva mummyse, nors tokia mažutė, mažutė...

Žinoma, jums ten moderniojo Amerikoj gal but nelengva suprasti mūsų dvasinį stovį, nes ji tikrai pažinti tegali tik tas, kuris pats tai yra pargyvenęs... Jūs pratę prie kito gyvenimo pulso, jums senoji

Europa atrodo atgyvenusiu, praieities pelėsis dvelkiančiu, mistišku pastatu, kurį gal but, jūsų akimis žiurint, reikėtų restauruoti. Tačiau mes, senojo pasaulio gyventojai visai kitaip šitai traktuojame. Mums — tėvynė viskas. "Lietuviais esame mes gimę, lietuviams norime ir mirti" — ir vien dėl to apleidome tai, kas mums brangiausia. Raudonieji atėmė mums gimtąją žemę, tačiau jie nepajėgė išplėsti iš mūsų širdžių tėvynės meilės idealo. Jam liksime ištikimi iki mirties...

Prašau jus, pone redaktoriau, neatsisakyti išpildyti mano, o kartu ir visų Liubeke gyvenančių lietuvių prašymo, siuntinėti nors retkarčiais po vieną kitią egzempliorių jūsų redaguojamo lietuviško laikraščio, kuris bus didžiulė moralinė parama ir padės mums lengviau pakelti visus sunkumus, kurių taip gausu tremtinio gyvenime.

Karolis Misiunas.

Lietuvos Žydų Tragedija Skaitmenimis

New York (LAIC). — Amerikos Lietuvių Informacijų Centro surinktais ir patikrintais duomenimis nepriklausomoje Lietuvoje buvo priskaitoma apie 150,000 žydų. 1939 metais spalio mėnesį Vilniaus sritį prijungus, žydų skaičius padidėjo iki 263,000 apytikriai, priskaitant 10,000-11,000 iš Lenkijos gilumos per rug-sėjo mėnesį atbėgusius ir Lietuvoje likusius žydus.

Birželio 22 d. Vokietijai Rusiją užpuolus, apie 2,000 žydų buvo sovietų evakuota. Per pirmą bolševikmetį ši grupė užiminėjo valdiškas vietas ar šiaip pasižymėjo sovietinėm simpatijom.

Dalis žydų bėgo savo noru. Dalis buvo išdeportuoti kartu su lietuviams kiek ankščiau.

Tokių galėjo būti į 8,000-10,000.

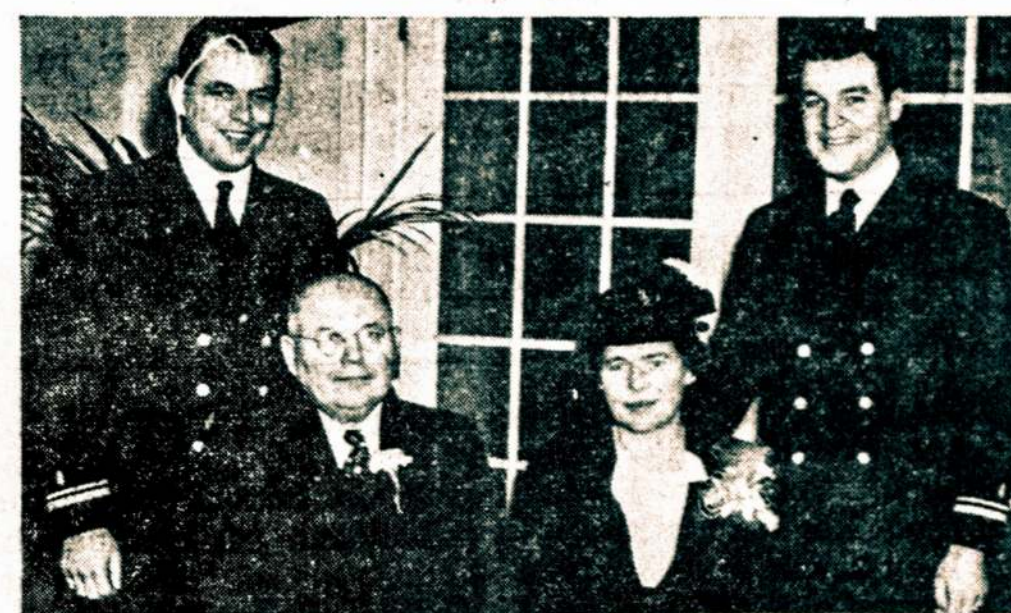
Vokiškajai okupacijai prasi-dėjus, tuo budu Lietuvoje galdėjo but likę apie 260,000 žydų.

Patikrina, kad sovietams antru kart Lietuvon atėjus, žydų tautybės piliiečių buvo surasta ne ką daugiau 10,000.

Tuo budu, per 3 vokiškosios okupacijos metus naciai išu-dė mažių-mažiausia 230,000-240,000 žydų.

Tuo tarpu, iš Sovietų Rusijon 1941 metais išdeportuotų žydų atsirado tik vienas-kitas šimtas. Jie Lietuvoje nelieka ir stengiasi dasimūti vakarų. Vienas-kitas jų yra pasiekęs net amerikony okupuotą zoną.

Pavyzdinių Lietuvių Du Sunų Doktorai

TURNERS FALLS, MASS. — Šiame miestelyje gyvena ir turi nuosavą namą bei valgomųjų daiktų didelę krautuvę pp. Jonas ir Ona Gilkiai. Tai geri lietuviai, gražiai išaukdeję savo vaikus — vieną dukterį ir du sunus — kurie kalba taisyklingai lietuviškai. Abudu sunų yra doktorai. Iš Lietuvos Jonas Gilkis paeina iš Krakų parapijos, Kauno rėd., o ponija Gilkienė — iš Alytaus parapijos, Miklūšėnų kaimo. Jiedu yra visų lietuviškų organizacijų nariai ir geri patriotai lietuviai. Jonas Gilkis priklauso ir apie SLA 297 kuopos, Greenfield, Mass. Garbė pp. Gilkiam, išaukdejęs du sunus doktorais! Linkiu jiems daug laimės ir dar ilgo pagyvenimo! — Pažymėtina ir tai, kad jų sunų (paveikėle matomi kairėje Pranas, o dešinėje Albertas) daktarystės mokslo baigė tą patį kovo mėnesį ir taisyklingai lietuviškai. Dabar abudu turi lutenatų laipsnius ir tarnauja suvienytų Valstijų laivynė, ir tą tarnybą įstojo balandžio 1 dieną: Pranas Chelsea, o Albertas Jersey City. Linkiu jiems kogeriausio pasisekimo! — A. DEDINAS.

Tėviškes Vieškelio

Kaip saulė iš žemės gelmių
Pažadina šaknis ir diegus duoti vaisių,
Taip aš sau ištvermę iš tavo ištieklių semiu,
O tėviške, kurios per amžių neapleisiu.

Vorai ir skorpionai nuo senai
Nuodingai gelia tavo kuną, geria kraują
Ir pilkvarnių plėšrių būrai
Drąskyti tavo žemę nesiliauja.

Ant pikto kelio stovi sentėvių namai,
Statyti su daina pilkų sėrmėgių;
Juose krutinė kalvijais ardė motinų verksmai,
Kuomet tavuosius sunus svetimieji trėmė.

Kiti su gėstančios gyvybės šakele
Iš Sibiro tau nešė savo graučius, —
Už saviškai kalbėtą maldą svetima galia
Atėjus buvo jų naikinti ir jų pastogių griauti.

Dabar pro langus bėra dangiška šviesa,
Ir lapai ima geltonuoti, atsiveria šaltiniai;
Klaiku yra, kad kartais vis mojuoja netiesa,
Kad dingsta trėmimo ar mušų sunų paskutiniai.

Kaip saulė marių pakrašty
Pažadina skraidyt bitelę ir žuvėdras —
Taip aš budėdamas prie tavo vieškelio arti,
Maldauju, kad sugrišt tau laisvės rytas giedras.

S. Santvara.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Tautinė Fondacija

Tokia antraštė SLA prezidentas William F. Laukaitis Tėvynės Nr. 12 pateikė priedą pridėti prie SLA konstitucijos, rekomenduojamas SLA 44 seimui įnešimą priimti.

Prezidento William F. Laukaitio sugalvotas ir išankstus paskelbtas organe sumanytas yra svarbus, organizacijai naudingas ir, nėra abejonės, kad suvažiavę seimanas delegatai jį priims. Tai bus viena iš jėgų, kaip sustiprinti ir pagerinti patį SLA organizmą. Busimi seimo delegatai, kurie daugumoje jau yra išrinkti, turėtų gerai susipažinti su pateiktą prezidento priedo tekstą, kad atėjus seime jo svarstymo laikui, delegatai būtų pasirengę ir žinoti, kaip orientuotis. Tai svarbus dalykas ir jau esu išlaiko įsitikinęs, kad pateiktą prezidento priedą prie SLA konstitucijos atstovai priims taip, kaip parašytas arba su pataisymu bus priimtas.

Įvedimas Tautinės Fondacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje dar nereiškia, kad organizacija tuo vienu pagerinimu galės sustiprėti ir užtikrinti ramų ilgų metų gyvenimą. Prieš tekste nurodoma tik iš kurių ir kokių šaltinių TF pinigų ir kitus turtus galima būtų gauti. Aišku, kad Tautinė Fondacija įsiekia nuo Amerikos lietuvių liuosų piniginių aukų, bet pamatinės įplaukos tikimasi turėti iš palikimų, kaip tai: judomos ir nejudomos nuosavybės, bankinių įdėlių, vekselių, sekuracijų ir kitų vertingų pinigais investicijų. Čia pirmą syk Amerikos lietuvių gyvenime ir istorijoje bus įsiekta palikimų tų žmonių, kurie turi susikaupę turtą, bet neturint kam jo palikti mirčiai atėjus, prisiųgtų išankstai Tautinei Fondacijai jį pavesti. Tokių atsitikimų yra ne šimtai, o tūkstančiai jų galima būtų priskaityti tarpe lietuvių Amerikoje, kurių tūkstančiai sunkiai uždirbtų ir sutaupytų dolerių paliko be jokios prasmės kitiems — pasinaudojimui. Keli tokie atsitikimai ir šių žodžių rašytojai yra žinomi.

Įvedimas Tautinės Fondacijos pilnai atitinka Amerikos filantropiškoms tikslams, nes su įgytais lietuvių palikimais, jie bus panaudoti pačių lietuvių gerovei ir numatytiems geriams tikslams, kaip autorius priedo tekste yra nurodoma. TF fondas įsteigtas, plačiai išgarsintas, ekonomiškai ir teisingai vedamas, greičiausiai priręgtų ir sudarytų pamatus priežiūros namui ar ukui pasenusiems lietuviams įgyti. Tai praėjusių dešėto metų SLA narių ir organizacijos veikėjų svajonė pagaliau taptų realia įkūnyta. Bet čia paliečiamu klausimu reikalinga būtų kalbėti atskyrų raštu ir pritaikintu laiku, todėl šį reikalą dabar atidedu į šalį.

Įvedimas SLA Tautinės Fondacijos, tai įsiekiamas Amerikos lietuvių filantropų tą fondą sudaryti, savo ir kitų lietuvių naudai. Tai kilnus ir turis savy didelės vertės sumanymas. Tai būtų padaryta SLA sustiprinimas iš vienos pusės. Šis sudrūtinimas S. L. A., tačiau, įsiekia ir žiurima gauti iš prasiekiusių Amerikoje senesniės kartos lietuvių. Taip išrodo suprantama priręgtas priedo tekste prez. W. F. Laukaitio. Apie čia gimusių, jaunesnę kartą, žinoma, nėra ko kalbėti, nes ji nesėję ekonomiška prasiekti. Dalis dar ir randasi, bet maža; dauguma jos, tėvų atėjusių pėdomis skinas kelią į geresnį gyvenimą. Likučiai taps taip suvarę, kaip ir ne kurie ateiviai. Ateity jiems ir visiems kitiems reikės savitarpinės pagalbos.

Fraterne organizacija, kaip ir apdraudos (life insurance) kompanijos, pamatuoją savo stiprumą stovį ant naujų, jaunų narių. Jokia apdraudos kompanija nesiremia

ant saugių įdėlių ir rezervų, bet naujų ir jaunų narių gavimo. Už vieną mirusį jos nuo agento reikalauja prirašyti 1, 2 ir daugiau gyvų. Kas dirba arba kas yra dirbęs apdraudos kompanijoje, kiekvienas tai pasakys. Tiesa, mes apmokamų agentų neturime ir panaudoti apdraudos kompanijų metodus bei sistemą gauti naujus narius nepajėgiame, o jei ir galėtume — painys įstatymai mums gal neduotų tai daryti.

Ateiti gal lems SLA palikti tikra apdraudos kompanija arba susilieti su tokia, jei Amerikos lietuvių jaunoji karta nemokės SLA išlaikyti kitų 60 metų kaip fraterne organizaciją. Dabar imkimes senų, nudėvėtų metodų, kaip darėme 30-40 metų atgal, S. L. A. gavinti ir nariais darginti. Du praveisti vajai šiek tiek įčirskė naujo ir jauno kraujo organizacijon. Jaunimo visur po visas lietuvišias apgyventas kolonijas randasi, kaip ir mūsų atėjusių laikais. Dauguma jaunuolių sugrįžo iš karo frontų. Jie yra suaugę, patyrimo sunkaus gavo, tikram gyvenimui pasirengę, pribrendę. Jaunimas yra jautrus lietuviybėje, supratingas, apsišvietęs — kitokis negu mūsų laikais kad buvo. Aš giliai tą patyriaus kovo 10 d. parengtame jaunimui susirinkime Lietuvių Muzikos salėje, Philadelphiaje.

Antras budas, kaip sustiprinti ir dauginti SLA narius, tai būtina reikia atgaivinti "senus ir nudėvėtus" metodus, butent: rengti prakalbas po visas kolonijas lietuvių jaunimui. Nuo Grekijos oratoriaus Demostesyzo laikų prakalbos iki šių dienų yra visur ir visų vartojamos. Kodėl mes jų turime išsižadėti? Turime atminti patys ir jaunimui priminti, kad visos didžiulės lietuvių svetainės, bažnyčios, klubų ir draugijų namai, parkai vasaros laikui praleisti, kapinynai, visi mūsų susivienijimai, pašalpinės draugijos, politinės partijos, apšvietos organizacijos, knygų ir laikraščių platinimas, kooperatyvinių krautuvų steigimas (šios gyvenime nepriėjo) — žodžiu, visas Amerikos lietuvių progresas ir civilizacija buvo pasiekta dėka tiems, kurie prakalbas rengė ir lietuviams kalbėjo joms.

Atgaivinus prakalbas, jose kalbėtojai galėtų jaunimui aiškinti Tautinės Fondacijos reikšmę — tai vienas; raginti prisirašyti prie SLA — tai antras; suinteresuojimas jaunimo lietuvių ir lietuviybės reikalais — tai trečias prakalbos tikslas.

Artinantis SLA 44 seimui, delegatai nepadarys klaidos šiuo reikalu susidomėje.

Z. Jankauskas.

Detroit, Mich.

SLA 352 Kuopos Veikla

Balandžio 7 d. įvyko SLA 352 kuopos susirinkimas, kuris buvo šauktas atlikti balsavimui Pildomosios Tarybos ir išrinkti delegatus į SLA 44 seimą. Kadangi tą dieną transportacija buvo suparalizuota, nes gatvėkarių ir autobusų darbininkai buvo išję į streiką, tai iš karto buvo manyta, kad rinkimai reikės atidėti iki pabaigai gatvėkarių streiko. Bet, atidarius susirinkimą, nariai pradėjo rinktis ir susirinkimo daugiau nei kaip normali transportacija, nes atsilankė daugiau kaip 100 narių, kas mūsų kuopoje yra retenybė, nors dar nebuvo keleto narių, kurie visada susirinkimuose dalyvauja.

Atlikti balsavimai Pildomosios Tarybos, grieštai prisilaikant SLA konstitucijos ir visų patvarkymų.

Delegatais išrinkti K. J. Semaska ir J. Šniras.

Aukų parinkti Lietuvos reikalams pirm. paskyrė Mrs. E.

Molis. Surinko \$457.

Ligonų šiuo laiku yra tik vienas — Ad. Rutelonis. P. Kučinskas buvo sirges ir turėjo operaciją, bet jau nuo kovo 26 d. atsisakė nuo pašalpos ir sustiprinimui savo sveikatos išvažiavo į Floridą pasimaudyti. Linkėtina, kad jo sveikata koregičiausiai sugrįžtų į normalią stovį. Netolimoje praeity brolis P. Kučinskas yra prirašęs daug narių prie SLA 352 kuopos.

SLA 352 kp. susirinkimai bus laikomi rytais, pradedant su gegužio ir baigiant su rugsėjo mėnesiais. Sekantis kuopos susirinkimas vyks gegužio 5 d., 10 val. ryte, toje pačioje svetainėje.

J. Overaitis, SLA 352 kp. koresp.

Waterbury, Conn.

SLA 11 Kuopos Veikla

SLA 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko balandžio 7 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., T. Matas. Protokolų sekr. perskaitė protokolą iš praėjo susirinkimo. Protokolas priimtas.

Lietuvių Tarybos delegatų raportą išdavė p. Vladislava Dumšienė. P. Motiečius patvirtino. Dar turime ligonį. Kuopos parengimas atidėtas ant toliau, nes mūsų mieste yra streikų, tai komisija bijosi rengti, kad neturėti nuostolių.

Numirė SLA 11 kp. narys Vincas Šukaitis, tai pirm., T. Matas, paprašė, kad atsisojimu būtų atiduota jam pasakutinė pagarba.

Į mūsų kuopą persikėlė narys Kazys Kulas (Kulikas) iš 235 kp. Albany, N. Y. Finansų sekr., J. Žemantauskas, pranešė, kad jau yra prisiųsti balotai Pild. Tarybos rinkimams. Pirm., T. Matas, paskyrė balsų skaitymo kom. ir balsavimui atlikti.

Delegatai į busimą seimą išrinkti septyni: J. Žemantauskas, T. Matas, Aldona Matienė, Alena Devenienė, Jokubas Trečiokas, Petras Steponavičius ir Petras Motiečius. Sekantis susirinkimas įvyks gegužio 5 d., 2 val. popiet, 48 Green Street.

P. Motiečius, SLA 11 kp. koresp.

Shenandoah, Pa.

SLA 23 Kuopos Veikla

Balandžio 7 d. SLA 23 kuopos susirinkime buvo rinkimas Centro viršininkų.

Parengimų komisija pranešė, kad jau turi paėmusi vietą dviems dienoms dėl ateinančios vasaros piknikų: birželio 16 d. ir liepos 14 d. Firemans Grove, Brandonville.

Pirmo apskrįčio suvažiavime dalyvavę delegatai pranešė, kad suvažiavimas buvo pavyzdingas: kuopų ir SLA reikalai gražioje nuotaikoje aptarta.

Sekretorius pranešė, kad šiuo kartu kuopoje yra penki ligoniai: M. Šlekienė, F. Kuckaitis, J. Tuleika, J. Subačius ir V. Rakickas.

Kuopos nariai, kurie dar neperšikėlė į naująją apdraudą — padarykite tai tuojau, nieko nelaukę.

Sekantis SLA 23 kuopos susirinkimas įvyks gegužio 5 dieną. Jame bus renkami kuopos delegatai ir sekanti SLA seimą. Visi nariai dalyvaukite.

A. Šaukevičius, koresp.

Lewrence, Mass.

SLA 41 Kuopos Susirinkimo

SLA 41 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko balandžio 7 d. Užvilktas reikalas jau baigtas. SLA 41 kuopa turi ilgą metų ligonę, Mary Jerusevičienę. Pirmiausia kuopa jai gelbėjo po biskuti, o vėliau Cen-

tras, ir dabar Centras gerai pagelbėjo, taigpi pritariant Labdarybės Komisijai, o ypač p. Tumavičienei: buvo sumanyta ką nors išleisti laimėjimui, atsikreipiant į Mass. S. L. A. kuopas pagelbėti. Taip buvo ir padaryta. Buvo paskirta 10 prizų. Tikietukų platinimui buvo pasiūsta kuopoms ir paskirta traukimui gruodžio 2 diena. Artinantis tai diena, daugiau pusės tų knygūčių laiku negrįžtų, todėl traukimo laikas užsitiese iki balandžio 7 d., nors ir tai dar ne visos knygutės sugrįžo. Nežiūrint, kad kelios knygutės ir negrįžo, traukimas įvyko viršmėtą dieną.

Visiems laimėtojams dovanos bus pasiūstos. Taigi, varde mūsų 41 kuopos narės ligonės M. Jerusevičienės, visiems tariame ačiū: platintojams tikietukų ir visiems kurie esate pirke tikietukus. Pačiai ligonei jau nėra vilties pasveikti, bet dedama pastangos pagelbėti palengvinti jai laike sirgimo, kol dar akys šviečia.

SLA 41 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gegužio 1 d., 6:30 val. vakare, Liet. Ukėsų Klubo svetainėje. Gerbiamieji narės ir nariai atvykite į sekamą susirinkimą, nes randasi svarbių kuopos reikalų. Buvo skaitytas laiškas iš Raudonojo Kryžiaus, kuriame prašo finansinės pagalbos. Po trumpų pasikalbėjimų, nutarta paaukoti iš izdo \$5.

Kuopos delegatai raportavo iš Bendro Lietuvių Šelpimo Fondo, pranešdami, kad mūsų skyrius pasiuntė 15 dežių drabužių, 2 dėžes červerykų ir

2 dėžes kenuoto maisto, ir sako, kad skyrius darbuojasi, kiek išgali.

Kada bendrai su fondu dirba ir Amerikos Lietuvių Tarybos Lawrence skyrius, tai pranešta, kad buvę surengę minėjimą Lietuvos šventės. Pasekmės buvo geros. Žmonių buvo daug. Aukų surinkta dėl tarybos ir pasiūsta \$50.

M. Stakionis.

Akron, Ohio

A. a. Jonas Matikonis, SLA 354 Kuopos Narys

Po ilgos šešių mėnesių ligos, a. a. Jonas Matikonis iš gyvųjų tarpo pasitraukė balandžio 6 d., sulaukęs 66 metų amžiaus. Nors velionis buvo senyvas, bet dar galėjo pagyventi. Buvo gimęs Lietuvoje, Juodkiskėlių kaime, Seinų parapijoje, Suvalkų rėd.

Akrone velionis Matikonis išgyveno tris dešimtis tris metus ir toje pačioje dirbtuvėje išdirbo trisdešimtis metų. Buvo ramaus budo.

Sermenyse lankėsi daug žmonių. SLA 354 kuopa nupirko gyvų gėlių gražų vainiką ir suteikė reikiamą patarnavimą.

Velionis Matikonis dideliame nuliudime paliko savo moterį ir tris suaugusias dukteris.

Palaidotas balandžio 3 d., su bažnytinėmis apeigomis. Išėkis, Jonai, Amerikos laisvoje žemėje.

J. V. Ramoska.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos šinovams.

Skubėjimas – Amerikoniška Liga

Rašo DR. S. BIEŽIS

Iš patyrimo veik kiekvienas žino, kad asmuo skubėdamas atlikti bile darbą dažniausia daugiau laiko sugaišina, negu tą patį darbą atliktų normale eiga. Skubėjimas yra laiko gaišinimas, o ne jo taupymas. Butų labai praktiška visiems atsiminti, kad kuomet norime ką nors atlikti greičiau — skubėjimu daugiau laiko sugaišiname. Tik metodikai bei gerai išanksto apsvaistytai galime darbą atlikti į trumpiausią laiką, t. y. daugiausia laiko sutaupyti ir tuo pačiu sykiu tą darbą atlikti kur kas geriau. Paskubomis darbas niekada nėra našus. Net ir tinkamas priežodis išsivėnė: "Tai paskubomis padariau", kas reiškia, kad darbas anaipol nėra tinkamai atliktas. Todėl skubėtis neverta ir neapsimoka.

Sakysime, žmogus per ilgus laikus vis skubotai valgo. Iš tokio peiktino įpročio jis dažnai prisigyvena nekurias vidurių ligas. Mat skubėjimas valgyti reiškia, kad maistas nėra ir negali būti reikiamai sukramtytas. Iš to seka virškinimo pakrikimas, kas jau tiesioginiai buna priežastimi įvairių nesveikumų.

Žmogus skubinasi į darbą, kad nesuvelavus. Besiskubėdamas, žūrėk papuola po automobilium ar šiaip jau kur parvirsta ir atsiranda ligoninėje ilgokam laikui. Kur kas būtų protingiau, saugiau ir nepalyginamai sveikiau iš namų truputį anksčiau išvykti, kad be jokio skubėjimo būtų galima laiku pasiekti savo darbavietę. Darbe tulas taipgi be atodairos skubinas, o ypač jei tas darbas yra akordinis, t. y. dirbamas nuo šmoutų, kad kiek daugiau dolerių padarius. Panašiais besiskubimais dažnai įvyksta visokių susižeidimų, kurių išgydymas neretai labai brangiai kainuoja. Galų gale, iš to skubėjimo telieka tik nuostoliai ir skausmas, o kartais net amžinas sužalojimas. Tai tokis pelnas iš skubėjimo.

Skubėjimas yra viena nemalenta amerikoniško gyvenimo ypatybė, kurią daugelis labai teisingai vadina — amerikoniška liga. Ši liga yra begalo rimta, nereikalinga ir išvengiama. Ji jokios naudos niekam neatneša, o tik daugumo amžių sutrumpina ir pagaliau tik pirm laiko į kapinyną nuskubina. Tai neišvengiama skubėjimo pasekmė.

Dabar pažvelkime, kaip visa tai įvyksta. Žmogus, kurio gyvenimas pasidaro nuolatinė skubėjimo siulė, vėliau ar anksčiau, dažniausiai anksčiau, peranksti nudėvi savo kuno įjegas ir tas perankstyvas įjėgų nudėvėjimas sunaikina patį žmogų. Kuomet žmogus skubinasi, jo širdis plaka taipgi skubiau, kas reiškia, kad ta jo širdis buna priversta dirbti daugiau, negu normaliai. O tas ženklina jos ankstyvą pavargimą ir dažnai jau nebegydomą ligą. Skubėjimas taipgi neišvengiama prievėčia visą žmogaus nervų sistemą dirbti viršlaidi. Tas sukoneveikia normalę nervų veiklą, iš ko žmogus pasidaro, kaip sakome, neruotas, piktas, neramus ir kartais net visai nebesukalbamas. Atsidurus tokioje padėty, tas žmogus netik kad jau neberanda malonumo bei smagumo gyventi, bet taipgi nebegali rasti tinkamo poilsio.

Iš to dažnai kyla visokios nervų ligos, kurių tulos šiandien nėra pagydomos. Pakrikusi nervų sistema neleidžia kitiems kuno organams tiksliai veikti. Atsiradus panašios padėty, jau mažai vilties be lieka to žmogaus atečiai.

Tai maždaug tokias galutinas pasekmes atneša nuolatinis skubėjimas. Ar reikia ir vėrta tokią brangią kainą užmokėti, kuomet jokio atlyginimo nesti? Paprastas protas sako — ne. Tokį atsakymą teikia medicinos mokslas, taipgi tokį pat atsakymą teikia visi rimtai protaujanti žmonės. Apie tai jau jokių svajonių nebėra. Taigi ar yra protinga, ar yra bent mažiau-

SLA APDRAUDOS ĮVERTINIMO RAPORTAS UŽ 1945 METUS

Istatymai reikalauja, kad apdraudos kompanijos ir fraterinės organizacijos kasmet pateiktų valstijoms, kuriose daro biznį, ne tik smulkų savo stovio raportą, bet ir raportą parodontą, kokioj padėty yra pomirtinių fondas. Toks raportas vadinasi "Valuation Report" ir turi būti pripažinto aktuario paliudytas. Pateikus jį valstijoms, jis taipgi turi but paskelbtas organizacijos organe.

Sekamas SLA raportas, priręgtas ir paliudytas aktuarų Woodward and Fondiller, buvo pateiktas valstijoms šiais metais. Jis parodo, kad SLA pripažinto turto 1945 metais turėjo \$2,115,473.32.

Iš to turto priklausė:

Pomirtinių Fondui	\$1,898,578.77
Kitiems fondams	\$216,894.55

Pagal mirtingumo lentelių pomirtinių fondas privalėjo turėti atsargos \$1,632,059.00 ir atsakomybės \$42,176.00, iš viso \$1,674,235.00.

Palyginus kiek yra ir kiek turėtų būti, randama, kad Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pomirtinių fonde yra perviršio \$236,725.00, kuris duoda tiek daugiau saugumo SLA apdraudos paliudijimams. Taip yra nežiūrint, kad SLA narių mirtingumas 1945 metais buvo 7.22% punktais aukštesnis už 100, kaip normos linija, ir nežiūrint, kad ant savo pinigų teuzdirbo 2.96% vietoj 4%.

Raportas seka anglų kalboje:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA VALUATION REPORT

as of December 31, 1945 made to the Insurance Departments of the various States as required by law.

VALUATION EXHIBIT

Aassets-Actual and Contingent

Assets available for payment of death losses determined as follows: Admitted Assets \$2,115,473 less sum of expense funds \$23,268, sick and accident funds \$170,965 and miscellaneous funds not available for claims \$10,280

\$1,910,960

Liabilities-Actual and Contingent

Net Tabular mid-year values of promised benefits on N. F. C. certificate \$1,111,585 on American Experience certificate \$4%, \$66,397, American Experience 3 1/2% — \$288,863, American Experience 3% — \$36,922, Special Reserve for Transferred Policies \$35,000, Contingency Reserve Excess Mortality and Interest Deficiencies \$89,000, on Juvenile certificate \$4,292

\$1,632,059

Liabilities of mortuary or benefit funds determined as follows: Total Liabilities, except reserve, \$63,942 less sum of liabilities of expense funds \$9,088, liabilities of sick and liabilities of miscellaneous funds \$12,678

\$42,176

Total \$1,674,235

Ratio per cent of assets —	Dec. 31, 1945 — 114.14%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1944 — 112.34%
(Item 38) to Liabilities —	Dec. 31, 1943 — 116.04%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1942 — 113.41%
(Item 51)	Dec. 31, 1941 — 113.93%
	Dec. 31, 1917 — 101.58%

The above valuation indicates that on the basis of the N. F. C. and Am. Exp. Table of Mortality with interest at four per cent the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$236,725 (or 14.14%) over and above the statutory standards.

MORTALITY

Ratio per cent of actual to expected mortality on gross amount at risk during

1945 — 107.22%
1944 — 121.10%
1943 — 113.87%
1942 — 106.53%
1941 — 125.04%

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

Net rate of interest earned on benefit funds during

1945 — 2.96%
1944 — 2.93%
1943 — 2.57%
1942 — 3.51%
1941 — 2.98%

State of New York } ss:
County of New York }

Richard Fondiller, Pres., Woodward and Fondiller, Inc., being duly sworn, deposes and says that he is the actuary who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition of the LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA as of December 31, 1945 and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

RICHARD FONDILLER,
Actuary
M. J. YINIKAS,
Secretary

(Notary Public)
(Seal)

šias išskaičiavimas save kankinti ir tai liuosnoriai daryti, ir pagaliau savo amžių trumpinti visai bereikalingai? Paprastas protas čia irgi sako — ne.

Lėčiau gyvenkime, mažiau turto siekime, o linksmesni ir laimingesni busime ir tuo pačiu sykiu kur kas ilgiau-maloniau gyvensime.

